

Forns de calç I i II del Pascol

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Muntanya del Farell
Emplaçament	Carretera B-1243 en direcció al Farell, en el marge esquerra, PK.6,300 a 100 m. de la cruïlla
Alçada:	569

Coordenades:

Latitud:	41.65104
Longitud:	2.13584
UTM Est (X):	428042
UTM Nord (Y):	4611393

Classificació

Número de fitxa	08033 - 219
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Modern
Segle	XVIII-XIX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	està envoltat de vegetació.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Pública

Fitxes associades:

[El Pascol](#)

Autoria de la fitxa	Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa:	dl., 10/11/2008 - 01:00

Descripció

Conjunt format per dos forns de calç. Són de planta circular i secció cònica, excavats al pendent d'un marge. A la part inferior, per la façana nord-est, hi ha l'accés a la cambra de combustió, de la qual es conserva l'obertura, que mesura d'1'2 x 1'5 x 2 m. i amb un arc escarser amb una doble filada de maons posats a sardinell o a plec de llibre. Els murs són de paredat antic fet a base de pedres irregulars, algunes de dimensions considerables, unides amb fang i falcades amb pedruscall.

En un nivell de cota superior, es pot observar l'interior dels dos forns. Val a dir, que en el de més a l'esquerra, la boca està tapada per un petit enderroc del mateix marge, mentre que el forn de la dreta, el sostre s'ha ensorrat i està gairebé colgat. L'interior de la cambra de cocció té les parets recobertes de pedra irregular.

Història

Moreu-Rey (1962), esmenta en el seu llibre el "Forn de Raig", que estaria situat sobre el Pascol, al costat de la carretera de Sant Sebastià, abans del km 3. "És un forn de calç continu". Podria tractar-se d'aquest.

Els forns de calç o olles de calç són construccions tradicionals que es troben arreu de Catalunya. Fets de pedra i fang, al seu interior es feia una combustió de llenya per a obtenir calç. Antigament la calç era un material molt necessari, ja que s'utilitzava en la construcció per a fer les parets (per a unir les pedres), barrejada amb aigua i argila o sorra; també s'utilitzava per a arrebossar les façanes i emblanquinar les cases. També servia a impermeabilitzar les cisternes i els safarejos així com per a desinfectar i també tenia un ús agrícola per a ensulfatar les plantes contra les plagues. El procés de transformació de la pedra en calç es feia per combustió, mitjançant un forn de forma rodona fet dins la terra o la roca. Es necessitaven temperatures entre 800°C i 1000°C perquè el carbonat càlcic s'alliberés de l'anhidrid carbònic i passés a òxid de calci. Però per a aconseguir aquest procés es necessitava una preparació llarga i feixuga. Aquestes tasques duraven al voltant d'uns tres mesos i començaven entre el gener i el febrer, quan les feines agrícoles eren més escadusseres.

Primer de tot, es necessitava combustible, que s'obtenia desembrossant el bosc. El següent pas era la pesada feina d'arrencar la pedra amb pics i malls. Després es transportava la pedra i els fogots amb els carros fins al lloc on era situat el forn. Aquest s'omplia posant de forma circular les pedres depenent de la seva mida: a baix les més grosses i a dalt del curull les més petites. A la part inferior es deixava una finestra o boca per introduir-hi la llenya amb una mena de forca anomenada gavell. Quan començava l'encesa, ja no es podia parar fins que el mestre calcinaire deia que la pedra era ben cuïta. Un forn de la capacitat abans esmentada trigava de vuit a deu dies i quan els entesos deien que ja era al seu punt segellaven la boca del forn i la part superior o curull amb pedres i fang durant quatre o cinc dies més. Passat aquest temps ja era a punt per desenforar i transportar la calç en carros a la seva destinació per al seu ús.

D'aquesta antiga activitat, tan estesa només resta el mut testimoni d'aquells forns que en l'actualitat estan mig enrunats i tapats per la vegetació. La producció de calç va tenir una certa importància fins a mitjans segle XX, com ho demostra l'existència de moltes olles o forns arreu del territori.

Bibliografia

MOREU-REY, E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barcelona.

